COLLEGEVOORSTEL

zaaknummer:	1993424
afdelingsnaam:	Bedrijfsvoering
steller:	Vincent de Jong
telefoonnummer	+31356291155

onderwerp: Collegebrief Subsidieverlening Decentrale Politieke Partijen

Voorstel

1. De collegebrief over de subsidieregeling voor decentrale politieke partijen te verzenden naar de raad en daarmee uitvoering te geven aan aangenomen motie M26-99 ‘Subsidieregeling decentrale politieke partijen vóór de gemeenteraadsverkiezingen’

Samenvatting

Tijdens de raadsvergadering van 9 september jl. heeft de gemeenteraad motie M26-99 ‘Subsidieregeling decentrale politieke partijen vóór de gemeenteraadsverkiezingen’[1] aangenomen. Hiervan heeft de portefeuillehouder op basis van ambtelijk advies besloten dat het laatste punt uit het dictum uitvoerbaar is. Deze luidt: indien het college concludeert dat vóór 18 november 2026 geen formele aanspraken kunnen worden gevestigd, de raad uiterlijk 23 september 2026 gemotiveerd te informeren over de concrete wettelijke belemmering, de onderzochte alternatieven en het juridische advies waarop deze conclusie berust. Daarnaast is toegezegd ernaar te streven om de subsidieregeling voor eind 2026 gereed te hebben, zodat de subsidie aan het begin van de nieuwe raadsperiode verstrekt kan worden aan de politieke partijen. Met de bijgevoegde brief wordt toegelicht waarom uitbetaling voor de verkiezingen niet mogelijk is, hoe uitvoering wordt gegeven aan de toezegging en op welk punt het college de raad wel tegemoet kan komen.

Inleiding

Op 18 juni 2026 heeft de VNG een Model Subsidieregeling decentrale politieke partijen gepubliceerd.[2] Deze tijdelijke regeling is vooruitlopend op de Wet op de politieke partijen (Wpp) opgesteld om gemeenten via een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds in staat te

[1] M26-099 VADO Subsidieregeling decentrale politieke partijen vóór de gemeenteraadsverkiezingen 2026 Hilversum - iBabs Publieksportaal

[2] Model Subsidieregeling decentrale politieke partijen | VNG

stellen decentrale politieke partijen te subsidiëren. Inmiddels is de Raad al een aantal keer geïnformeerd over dit onderwerp. Eerst naar aanleiding van artikel 42-vragen van Democraten Hilversum van 22 mei jl.[3] en daarna is er op 26 augustus jl.[4] een voortgangsbrief verstuurd met de mededeling dat een nieuwe subsidieregeling per 1 januari 2027 op de planning stond. Dit is voor de Raad aanleiding geweest om op 9 september jl. een motie (M26-99) aan te nemen waarin wordt opgeroepen om nog voor de verkiezingen een regeling vast te stellen en tot uitkering van de subsidie over te gaan of, indien het college concludeert dat voor 18 november 2026 geen uitkering kan plaatsvinden, de raad uiterlijk 23 september 2026 gemotiveerd te informeren over de concrete wettelijke belemmering, de onderzochte alternatieven en het juridische advies waarop deze conclusie berust. Met het onderhavige collegevoorstel wordt uitgelegd waarom dit onuitvoerbaar is en hoe invulling gegeven zal worden aan de toezegging ernaar te streven om de subsidieregeling voor eind 2026 gereed te hebben, zodat de subsidie aan het begin van de nieuwe raadsperiode kan worden verstrekt aan de decentrale politieke partijen.

In dit voorstel wordt het college dan ook gevraagd de collegebrief te verzenden waarin de raad wordt geïnformeerd over de nieuwe planning en het proces rondom de vaststelling van deze subsidieregeling.

Probleemstelling/doel

Het tijdig en helder informeren van de gemeenteraad over het besluit om de subsidieregeling voor decentrale politieke partijen alsnog vóór de verkiezingen van 18 november 2026 vast te stellen, zodat voor of vlak na het einde van 2026 subsidie kan worden verleend op basis van een transparante en uitvoerbare regeling die recht doet aan de nieuwe zetelverdeling van de fusiegemeente.

Argumenten

1. *Het is niet mogelijk om nog vóór de verkiezingen tot een uitbetaling van de subsidie over te gaan.*

Dit komt voornamelijk door procedurele voorschriften en de context van de aanstaande verkiezingen en herindeling. Het maximaal haalbare is om voor de verkiezingen een subsidieregeling vast te stellen, zodat er op voorhand wel duidelijkheid is over de hoogte van de mogelijke subsidie voor decentrale partijen en het te doorlopen subsidieproces.

---

[3] Document Hilversum - Beantwoording art. 42 vragen van fractie DH inzake Nog voor de verkiezingen subsidie (1967276) - iBabs Publieksportaal

[4] Collegebrief Subsidieregeling Decentrale Politieke Partijen Aan De Raad (1993424) Hilversum - iBabs Publieksportaal

2. *Een subsidieregeling die na de verkiezingen in werking treedt sluit aan bij de feitelijke situatie van de nieuwe fusiegemeente.*
Door de herindeling met Wijdemeren wijkt de huidige lokale situatie af van andere gemeenten, waardoor op dit moment het VNG model niet één op één kan worden doorgevoerd. Inwerkingtreding van een subsidieregeling de verkiezingen zorgt ervoor dat de subsidie wordt verdeeld op basis van de daadwerkelijke nieuwe zetelverdeling en dat helder is welke partijen wel of geen zetel hebben in de nieuwe raad.

3. *De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor Hilversum en Wijdemeren blijven na de verkiezingen en in 2027 nog beschikbaar.*
De totale omvang van de subsidiepot voor de nieuwe gemeente zal niet verdwijnen of afnemen ten opzichte van de situatie voor de verkiezingen. Hier was in de raadsvergadering van 9 september nog geen duidelijkheid over, dus dit is nu ook expliciet opgenomen in de brief aan de raad.

4. *Eerder gemaakte kosten komen in aanmerking voor de subsidie*
De subsidieperiode ziet over het subsidiejaar 2026-2027 (juli-juni). De subsidie wordt uitgekeerd per subsidiejaar. Indien een partij voor het vaststellen van de subsidieregeling kosten (voor bijvoorbeeld verkiezingsactiviteiten) heeft gemaakt die passen bij de te subsidiëren activiteiten dan kunnen deze alsnog met terugwerkende kracht worden verrekend met de ontvangen subsidie.

Kanttekeningen

1. *Doordat de subsidieregeling pas na de verkiezingen in werking zal treden zal de wijze waarop de subsidiegelden verdeeld zullen worden afwijken van de (hypothetische) situatie dat dit nog voor de verkiezingen zou lukken.*
Dit komt doordat de subsidiegelden die beschikbaar zijn voor Hilversum en Wijdemeren worden samengevoegd en de zetelverdeling na de verkiezingen afwijkt van de situatie ervoor. Hier staat tegenover dat er tijdens en na de verkiezingen sprake is van een gelijk speelveld en er geen subsidiegeld wordt uitgekeerd aan partijen die uiteindelijk geen zetel hebben weten te bemachtigen. Dit is namelijk een belangrijke grondslag om in aanmerking te komen voor de subsidie. Bovendien zal het beschikbare subsidiebedrag per zetel hoger zijn na de samenvoeging van de beide subsidiepotten van Hilversum en Wijdemeren.

Financiën, middelen & capaciteit

De subsidiegelden zijn reeds beschikbaar gesteld door het Rijk en zijn beschikbaar voor de subsidieperiode die loopt tot juni 2027.

Communicatie

Na uw akkoord op de brief zal deze via de gebruikelijke weg worden verzonden aan de Raad. Er is geen bijzondere communicatie nodig.

Uitvoering

Nadat de Raad is geïnformeerd zal de daadwerkelijke Subsidieregeling ambtelijk worden voorbereid. Dit zal nog voor de verkiezingen tot een collegevoorstel gebracht worden.

Bijlage(n)

1. Collegebrief “Stand van zaken subsidieregeling decentrale politieke partijen + afdoening motie M26-99 inzake Subsidieregeling decentrale politieke partijen vóór de gemeenteraadsverkiezingen”